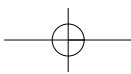
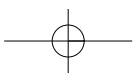
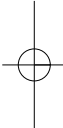
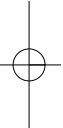

PERSONA JURÍDICA

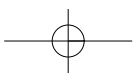
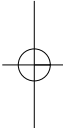
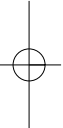
Associacions i fundacions. - Importància del teixit associatiu català. - Col·legis professionals i acadèmies.

ÍNDEX

1. Importància del teixit associatiu català	107
1.1 Quina ha estat l'evolució?	108
2. Associacions	108
2.1 Desplegament normatiu	109
2.2 Contingut i principis rectors de la llei	110
2.3 Estructura de la llei	111
3. Fundacions	111
3.1 Antecedents	111
3.2 Principis i bases d'una futura normativa legal sobre fundacions	113
3.3 Llei 1/1982 de Fundacions privades	113
3.3.1 <i>Contingut de la llei</i>	113
3.3.2 <i>Trets i principis bàsics de la llei</i>	114
3.3.3 <i>Apunt</i>	115
3.4 Llei 5/2001, de 2 de maig, de Fundacions	116
3.4.1 <i>Introducció</i>	116
3.4.2 <i>Novetats a destacar</i>	116
3.4.3 <i>Estructura de la llei de fundacions</i>	117
4. Acadèmies	118
5. Col·legis professionals	119
5.1 Antecedents	119
5.2 Llei de Col·legis Professionals de 1982	120
6. Apunt final	122

1. Importància del teixit associatiu català

Les entitats jurídiques de Catalunya es troben sota la tutela del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, amb les competències adscrites a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques.

És important conèixer l'evolució d'aquestes entitats al llarg dels anys i quin ha estat el seu increment, per valorar adequadament l'evolució legislativa que es va impulsar durant els 23 anys de Govern de Convergència i Unió, sota els principis de facilitar i recolzar la important tasca del sector no lucratiu del país.

Com es veurà a continuació, l'any 1982 va rebre el traspàs dels serveis de l'Estat en aquesta matèria. En aquell moment, el govern català es va trobar amb una sèrie d'entitats inscrites que partien de regulacions obsoletes i preconstitucionals. En l'àmbit fundacional hi havia unes 200 fundacions i en l'àmbit associatiu, prop de 7.000 associacions inscrites.

Si fem un repàs a les dades de primers de segle, podem constatar l'impresionant increment d'aquest àmbit així com el constant moviment d'aquest tipus d'entitats. Un exemple el trobem en el nombre de sol·licituds presentades a la Direcció General durant l'any 2002 i que foren 16.202, de les quals es resolgueren dins el mateix any 14.156.

D'aquestes sol·licituds, la distribució més representativa per matèries, que es mostra a continuació, dóna una idea clara del dinamisme del sector:

- Per noves inscripcions, 2.515.
- Per modificacions d'estatuts, 847.

- Per modificació dels òrgans de govern, 3.093.
- Per dissolucions, 190.
- Per sol·licitar la declaració d'utilitat pública, 24.

1.1 QUINA HA ESTAT L'EVOLUCIÓ?

Pel que fa a les associacions, fins l'any 1992 hi havia 18.723 inscrites i fins l'any 2002, 39.282. Pocs anys després (2006), les dades de l'Idescat mostren com el 45 % de la població catalana pertany a una o més associacions, la qual cosa significa un percentatge realment impressionant.

Pel que fa a les fundacions, fins l'any 1992 hi havia inscrites 576 fundacions i fins l'any 2002, 1.744. Les darreres dades, del 2007, parlen de l'existència de 2.300 fundacions. Pel que fa a federacions, teníem fins l'any 1992, 202 federacions, i fins l'any 2002, 538.

Pel que fa a consells i col·legis professionals, fins l'any 1992, hi havia inscrits 106 col·legis i consells, i fins l'any 2002, 144.

2. **Associacions**

D'acord amb l'article 9 de l'Estatut de 1979, la Generalitat de Catalunya té competència exclusiva sobre fundacions i associacions de caràcter docent, cultural, artístic, benèfic-assistencial i similars, que exerceixin principalment llurs funcions a Catalunya.

Segons el citat precepte, la Generalitat té competència exclusiva legislativa, reglamentària i executiva sobre associacions, concepte genèricament considerat. D'altra banda, l'enumeració que efectua l'Estatut no es pot interpretar com una relació *numerus clausus*, com avala el terme «similars» que es conté en el citat precepte.

No obstant això, la competència de la Generalitat està delimitada pel fet que les associacions són fruit d'un dret fonamental previst i regulat a l'article 22 de la Constitució, les normes de desenvolupament

del qual són reservades a l'Estat, ja que han de tenir la qualitat de Llei Orgànica.

Per tant, es pot afirmar que la Llei Orgànica ha de regular l'exercici del dret que consisteix a definir les qüestions relatives a l'article 22 de la Constitució.

També cal dir, que l'article 9.24 de l'Estatut delimita l'objecte de la competència autonòmica per raó de l'àmbit territorial. Es refereix, en concret a les associacions que exerceixen principalment llurs funcions a Catalunya, límit aquest, que haurà de respectar també la llei que, en el seu cas dicti la Comunitat Autònoma sobre aquesta matèria.

2.1 DESPLEGAMENT NORMATIU

La Generalitat de Catalunya va assumir les competències en aquesta matèria, al mateix temps que es debatia en el Parlament de Catalunya el Projecte de Llei de Fundacions privades, és a dir, a finals de 1981 i principis del 1982.

Però la Generalitat de Catalunya, en matèria d'associacions no va exercitar la competència legislativa fins l'any 1997, possiblement influenciada per les múltiples limitacions que operaven en virtut de la reserva de Llei Orgànica que l'article 81.1 CE estableix per al desenvolupament d'aquest dret fonamental. També, i cal remarcar-ho, pel fet que la Llei 3/1988, de 12 de febrer, d'Associacions del País Basc, única normativa dictada fins a la data per regular amb caràcter general les associacions va ser objecte d'un recurs d'inconstitucionalitat.

La Llei 7/1997, de 18 de juny, d'Associacions, va ser aprovada pel Parlament de Catalunya, per unanimitat. És una fita de primer ordre en el procés legislatiu endegat per la Generalitat de Catalunya, en el marc del desplegament de l'article 9.2 de l'EAC, pel que fa a la conservació, la modificació i el desenvolupament del nostre dret civil.

La Llei Catalana d'Associacions recull l'esperit associatiu català i li

dóna el marc jurídic necessari per al seu desenvolupament i la seva ordenació. Aquesta llei va ser fruit d'un llarg procés impulsat pel govern i culminat amb un ampli consens polític.

Fins aleshores no hi havia a l'Estat espanyol un marc jurídic per a les associacions. El marc normatiu vigent era una Llei de 1964, absolutament obsoleta i parcialment derogada per la Constitució.

2.2 CONTINGUT I PRINCIPIS RECTORS DE LA LLEI

Catalunya té una gran tradició associativa manifestada pels milers d'associacions inscrites. El fet associatiu català ha estat decisiu per al creixement de la nostra societat i la reconstrucció social i política del nostre país que durant el segle XIX es fonamenta en la capacitat d'articular-se associativament.

Entitats centenàries com els ateneus i cors de Clavé, d'arrel popular i treballadora, organitzacions de foment de les associacions d'ajuda mútua, obreres, cases regionals, de fraternitat, associacions de veïns, etc., són exemples de la capacitat de sumar i de l'acció dinamitzadora de la societat civil catalana.

La Llei d'Associacions recull i connecta la tradició, el present i el futur d'aquesta realitat. A casa nostra les associacions són diverses i plurals, estan interrelacionades i coordinades en federacions i confederacions segons els seus objectius i calia un marc basat en l'esperit constitucional i estatutari.

Per a l'elaboració d'aquesta llei es va partir de l'experiència pràctica de l'Administració de la Generalitat en els anys d'exercici d'aquesta competència, que fins l'any 1997 ja havien transcorregut 15 anys, dels problemes plantejats per les associacions constituïdes a Catalunya, així com dels textos comparats més avançats en la matèria, com ara, l'Estatut de l'Associació Europea.

Es pretenia mantenir l'absoluta llibertat de creació, d'iniciativa, de desenvolupament, de modificació, d'èxit o de fracàs de la voluntat associativa, sense condicionament de cap mena i establir uns marcs

indicatius que permetessin el seu desenvolupament en les millors condicions.

2.3 ESTRUCTURA DE LA LLEI

La llei s'estructura en nou capítols, una Disposició addicional i tres Disposicions finals.

El capítol I intenta donar resposta als problemes plantejats en els darrers temps i és curiosa des del punt de vista competencial.

El capítol II regula la constitució de les associacions, fent-se des del principi de llibertat estatutària, que ha de ser l'eix vertebrador de l'associacionisme en una societat oberta.

El capítol III regula l'estructura i el funcionament del registre.

El capítol IV regula els òrgans de l'associació i el seu funcionament.

El capítol V es dedica als drets i deures dels socis així com a les obligacions de documentació.

El capítol VI regula la dissolució i la liquidació; el següent regula les relacions amb l'administració, establint mesures de suport i de foment.

El capítol VIII està dedicat a les associacions de caràcter especial, com ara les AMPA, usuaris i consumidors, les de veïns i les juvenils, entre d'altres.

Finalment, el capítol IX tracta de la creació i els objectius del Consell Català d'Associacions.

3. Fundacions

3.1 ANTECEDENTS

L'any 1973, unes fundacions amb seu a Madrid van propiciar uns *coloquios* sobre entitats sense finalitats lucratives, en els quals va participar Vilaseca i Marcet, juntament amb altres representants de fundacions amb seu a Catalunya. Aquestes trobades, portaren les fundacions

espanyoles a crear el *Centro de Fundaciones*, entitat que va donar suport a les fundacions d'Espanya.

Anys més tard, amb l'adveniment de la democràcia i l'Estat de les Autonomies, un cop assumides les competències en matèria de fundacions per la Generalitat de Catalunya i aprovada la Llei de Fundacions, Vilaseca i Marcet va propiciar la creació de la *Coordinadora Catalana de Fundacions*, que pretenia ser l'entitat que ajudés les fundacions catalanes en la problemàtica comuna de cada moment històric i que durant molts anys no era altra que la problemàtica fiscal que pateixen.

La dedicació al món fundacional català del jurista Josep Ma Vilaseca i Marcet, també advocat de l'Estat i advocat en exercici, ve de molt lluny i s'hi va dedicar de ple quan se'n va adonar que sobre aquest tema hi havia molt poc escrit: les quatre coses que estaven escrites als llibres de text de la Facultat de Dret i poca cosa més; ja que malgrat el mandat de l'article 35 del Codi Civil de 1888, en què es traslladava a una llei posterior la seva regulació, aquesta no es va fer. El Codi Civil, en matèria de persones jurídiques, enumera les corporacions, les associacions i les fundacions, però fa remissió a una llei com a requisit necessari per obtenir «personalitat jurídica».

Les fundacions eren una eina bàsica que el dret oferia als ciutadans per incidir eficaçment en la societat en els camps del benestar social, de la cultura, de l'ensenyament, de la investigació, etc.; fent accions de suplència en alguns casos, o actuant al costat de l'Administració pública en altres casos, amb gran eficàcia, agilitat, i a costos més baixos que l'acció pública.

I era necessari en aquest sentit anar treballant sobre una teoria legal completa de la fundació, a fi de superar les notòries mancances legals existents en la normativa legal espanyola. Aquesta teoria legal va permetre, anys després, fer un treball legislatiu que va capgirar tot el dret espanyol de fundacions, el qual va representar un avenç notabilíssim cap a la modernització del dret de fundar i que ha servit de base de les diferents lleis —autònòmiques o estatals— que hi ha actualment a Espanya.

3.2 PRINCIPIS I BASES D'UNA FUTURA NORMATIVA LEGAL SOBRE FUNDACIONS

És necessari fer esment d'alguns treballs jurídics que sobre aquesta matèria havia elaborat el jurista Vilaseca Marcet; bibliografia que ha esdevingut clàssica en qualsevol ressenya sobre el dret de fundacions. Entre aquests, cal destacar un article publicat els anys setanta a la Revista Jurídica de Catalunya, sota el títol *Una Ley de fundaciones privadas*. En aquest article defineix clarament els principis i les bases que hauria de contenir necessàriament una futura normativa legal reguladora de les fundacions, de la qual no es disposava.

Com a punts essencials d'aquestes bases assenyalava els següents:

1. Un patrimoni independent.
2. El fi fundacional.
3. L'organització.
4. El registre.

Finalment, donava la seva definició jurídica de la fundació: «*És un ens constituït per un patrimoni independent destinat a la realització d'un fi lícit d'interès públic, degudament organitzat i presa raó de l'ens en el registre corresponent*».

Pocs juristes poden dir que les seves opinions no foren escoltades. Al cap de pocs anys el Parlament de Catalunya aprovà la Llei 1/1982, de 3 de març, de Fundacions privades.

3.3 LLEI 1/1982 DE FUNDACIONS PRIVADES

3.3.1 *Contingut de la llei*

Com a conseqüència del repartiment de competències entre l'Estat i les CA feta en els articles 148 i 49 de la CE de 1978, l'EAC de 1979,

s'establí la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya sobre les fundacions, que tinguessin com a àmbit principal d'actuació el de Catalunya. A partir d'aquí, al mateix temps que es debatia el Projecte de llei de Fundacions en el Parlament de Catalunya, es duïen a terme els traspassos de competències sobre fundacions des dels diversos ministeris de l'Estat al departament competent del govern català.

A banda del que era pròpiament la llei calia, també, estructurar el Protectorat sobre Fundacions i establir el seu procediment específic. Així, un cop aprovada la Llei de Fundacions, va aprovar-se el Decret 160/1982, de 27 de maig, que regulava la instrucció per a l'organització i el funcionament del Protectorat de la Generalitat sobre Fundacions privades de Catalunya.

3.3.2 *Trets i principis bàsics de la llei*

La Llei Catalana de Fundacions, de 3 de març de 1982, va representar un trencament amb la normativa legal fins aleshores vigent a Espanya. D'entrada, és una llei curta, que consta de 16 articles, una disposició addicional i dues disposicions transitòries.

Els principis bàsics de la llei són:

- Es fonamenta en l'art. 34, en relació amb el 53, de la CE, i en l'art. 9.24, en relació amb el 25.2 de l'EAC.
- La necessitat de la llei obeeix a la gran tradició existent a Catalunya, en matèria de fundacions.
- El text legal pretén ser una normativa adequada que sigui estímul suficient per a la dedicació de nous capitals privats a la realització de finalitats d'interès general que coadjuvin amb els poders públics catalans a la satisfacció de necessitats generals de la comunitat.

Els principis inspiradors de la llei són:

- a) La naturalesa d'institució de dret privat que correspon a la fundació.
- b) Es concedeix una àmplia iniciativa a la voluntat dels fundadors. En garantia d'això, s'estableix l'obligació de retre comptes al protectorat.
- c) S'hi preveu que el control administratiu que ha de fer el Protectorat s'exerceixi principalment en forma d'aprovació d'actes, més que no pas en forma d'autoritacions prèvies. Aquesta fou una novetat establerta per la llei catalana.
- d) Es declara la submissió total a la jurisdicció ordinària, tant de l'ordre civil com de l'ordre contenciós administratiu per a les decisions que adopti el Protectorat.
- e) S'estableix que la normativa d'aquesta llei s'aplicarà uniformement a tota mena de fundacions privades. Aquesta fou una de les altres novetats. Una sola normativa i un sol protectorat; contràriament a la legislació estatal en la qual coexistien diverses disposicions legals segons les matèries i diversos protectorats també per raó de l'activitat de les fundacions.
- f) Per últim, es declara que la llei, com a Llei de Dret Privat, no ha de tenir un reglament general d'execució. Es preveu només reglamentar el Protectorat.

3.3.3 APUNT

La Llei Catalana de Fundacions privades va influir de manera determinant en la configuració de la fundació que s'ha seguit en la legislació posterior aprovada a Espanya, ja sigui en normes estatals, ja sigui en normes autonòmiques. En aquesta mateixa línia, entre les autonomies que han regulat les fundacions estan Madrid, el País Basc, Galícia, Navarra i Canàries.

La Llei Catalana de Fundacions privades ha estat vigent quasi 20 anys, després dels quals va ser modificada en la seva totalitat.

3.4 LLEI 5/2001, DE 2 DE MAIG, DE FUNDACIONS

3.4.1 *Introducció*

El Dret és una realitat dinàmica i en constant evolució, i aquesta afirmació encara és més evident en l'àmbit fundacional, que emana de la societat civil, sempre canviant. Així, l'aparició de la Llei 5/2001 va venir provocada per dos grans factors: en primer lloc, el pas del temps. I, en segon lloc, la societat civil, motor de l'activitat fundacional, que amb la seva iniciativa superava el marc legal establert.

La nova llei volgué ser una aportació decidida a la societat civil catalana, amb la voluntat d'esdevenir una eina de foment, més que una llei intervencionista tot potenciant l'autonomia de la voluntat com a element essencial del negoci fundacional.

La nova llei fou un instrument que fomentà la tradició social de Catalunya, i que tingué en compte que era una realitat en expansió. Pensem que l'any 1982, quan es van transferir les competències hi havien unes 200 fundacions inscrites, i en el moment de l'aprovació de la llei hi havia unes 1.600 fundacions.

3.4.2 *Novetats a destacar*

Les novetats més destacables són: la reducció dels supòsits d'autoritzacions prèvies del Protectorat; la supressió de l'obligatorietat de presentar el pressupost de l'any en curs; la possibilitat que les fundacions es puguin constituir amb una previsió de temporalitat i que puguin constituir fons especials; l'obligatorietat per a algunes fundacions més grans de sotmetre's a una auditoria de comptes i la previsió que els

patrons percebin remuneracions per llurs activitats de direcció, de gerència o d'administració.

La llei simplificà els requisits per a constituir una fundació i tragué entrebancs en la gestió. El Protectorat perdé funcions de fiscalització i n'assumí d'assessorament i de suport.

La llei recollí la possibilitat que les persones jurídiques públiques constituïssin fundacions, possibilitat que prové de la Llei de l'Estat 30/1994, de 24 de novembre, de Fundacions i Incentius Fiscals a la participació privada en activitats d'interès general.

També regulava l'aplicació de mitjans telemàtics per a la presentació dels actes inscripibles en el Registre de Fundacions, i per a la dels comptes i la legalització de llibres.

3.4.3 *Estructura de la llei de fundacions*

La llei s'articula en set capítols, formats per 53 articles, dues disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una derogatòria i dues disposicions finals.

El capítol I regula les disposicions generals. El capítol II estableix els requisits necessaris per a constituir una fundació. El capítol III regula els òrgans de govern, els requisits i les funcions dels patrons, la composició del patronat i les accions per demanar la intervenció del Protectorat.

El capítol IV regula el règim econòmic de les fundacions, la possibilitat de fer una auditoria per a determinades fundacions, així com les activitats econòmiques que pot dur a terme una fundació. El capítol V regula per primera vegada els fons especials que poden constituir les fundacions. El capítol VI regula la modificació, la fusió, l'extinció i la liquidació de les fundacions.

El capítol VII estableix les funcions del Protectorat.

Les disposicions addicionals estableixen la possibilitat de nous incentius fiscals en l'àmbit de les competències fiscals de la Generalitat de Catalunya.

4. Acadèmies

Segons l'article 9 de l'Estatut d'Autonomia de 1979, la Generalitat té competències exclusives sobre les acadèmies que tinguin llur seu a Catalunya.

Atès que eren corporacions dedicades a l'estudi, investigació i assessorament en les seves respectives especialitats, no hi va haver cap acord de traspàs de serveis, ja que la seva relació amb l'Administració de l'Estat era inexistent.

Les acadèmies són corporacions científiques i culturals de dret públic que tenen com a finalitat contribuir al coneixement i al progrés de la ciència i de la cultura i a la investigació en el camp de qualsevol ciència o art i actuen com a assessores dels organismes públics a Catalunya en les matèries pròpies de la seva finalitat respectiva.

La Generalitat va establir per Decret 120/1987, de 9 d'abril, una regulació de les Acadèmies existents a Catalunya, i en 20 anys es va crear *ex novo* l'Acadèmia de Doctors.

Actualment, a Catalunya hi ha deu acadèmies, que es relacionen a través del Consell Interacadèmic, creat pel Decret del Govern de 6 de novembre del 2001. El Consell Interacadèmic de Catalunya es configura com un element de coordinació de les acadèmies i com un àmbit de reflexió compartida de participació i de debat dels estaments acadèmics en la definició i en l'aplicació d'un model acadèmic a Catalunya amb personalitat pròpia i amb vocació de servei al país.

Les acadèmies amb seu a Catalunya són:

Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya.

Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

Institut d'Estudis Catalans.

Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres.

Reial Acadèmia de Doctors.

Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya.
Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya.

5. Col·legis professionals

5.1 ANTECEDENTS

La incorporació dels col·legis professionals com a corporacions de dret públic en la seva màxima implementació no es produeix fins ben entrat el segle XX.

Abans, la seva presència no va venir des d'una regulació jurídica general, sinó a poc a poc, amb l'autorització o reconeixement singular. Un exemple va ser l'advocacia, en què van ser aprovats l'any 1838 els seus Estatuts i un altre el Col·legi de Corredors de Comerç imposat mitjançant el Codi de Comerç de 1829, però sempre establint un seguit de cauteles en ordre a les reunions d'aquestes corporacions.

La Llei d'Associacions de 1887 permet el desenvolupament d'aquestes professions com a meres associacions, i així van néixer les associacions d'arquitectes o enginyers que apareixen per primer cop a principis del segle XX.

No va ser fins el primer terç del segle XX que es va afavorir la creació dels col·legis professionals i es van convertir les associacions professionals en col·legis, utilitzant l'obligatorietat com a principi de col·legiació. Alguns exemples van ser el Col·legi de Secretaris, Interventors, Veterinaris, Registradors de la Propietat...

Durant la Dictadura Franquista, la seva regulació general no existia i es regien per la seva norma particular de creació i els seus estatuts col·legials. La primera Llei de Col·legis professionals a nivell de l'Estat espanyol va ser la de 1974, vigent fins avui i modificada puntualment en diverses reformes a través de la Llei de Pressupostos de l'Estat. Aquesta llei va suposar una efectiva democratització en l'elecció dels òrgans directius de les corporacions i va judicialitzar el control de la seva activitat, suprimint les tuteles i controls de l'Administració de l'Estat.

Amb l'aprovació de la Constitució espanyola, un article de la mateixa, el 52, cita els col·legis professionals, imposant el principi de reserva de llei i subjectant-los a les regles de funcionament democràtic. D'altra banda, l'Estatut d'Autonomia de 1979 atribueix a la Generalitat la competència exclusiva sobre els col·legis professionals i exercici de les professions titulades. Davant d'aquesta normativa la Generalitat exerceix aquestes noves funcions tot impulsant des del Govern una primera Llei de Col·legis Professionals, l'any 1982.

5.2 LLEI DE COL·LEGIS PROFESSIONALS DE 1982

És la primera llei catalana que regula els col·legis professionals i també és la primera a tot l'Estat. Anys més tard, les diferents CA van «copiar» la nostra regulació.

La llei defineix i revela l'existència d'una realitat social viva i pre-existent que pretén incardinar-se formalment a la realitat catalana. La seva institucionalització formal contribueix útilment a vertebrar ordenadament la dinàmica de les forces que la componen, propiciant en situacions de conflicte les solucions més justes i constructives.

No hi ha pròpiament una definició del què és un col·legi professional, perquè s'accepta la seva realitat ja existent. S'aplica únicament als col·legis catalans, és a dir, a aquells que desenvolupen la seva activitat únicament a Catalunya. A partir d'aquí, la llei determina que els col·legis professionals són corporacions de dret públic, i s'esmenten les finalitats essencials dels col·legis, deixant la concreció d'altres dins l'autonomia col·legial.

La relació dels col·legis amb la Generalitat es deixa a la mínima expressió, per tal de no mermar l'autonomia col·legial, garantint però l'acompliment de les seves finalitats públiques com administració corporativa que són. S'adopta, malgrat algunes opinions en contra, que la col·legiació sigui obligatòria, perquè aquest requisit ja està interioritzat en la vida col·legial.

La llei marca una línia clara cap a la creació d'un espai col·legial ca-

talà únic, però respecta la realitat existent i empara els col·legis d'àmbit territorial menor, que són la gran majoria. A partir d'aquí, la llei innova amb la creació dels consells de col·legis de Catalunya. La seva voluntat és que siguin el vehicle normal de relació entre els diferents col·legis catalans i actuïn de contrapès dels «consejos generales de los colegios».

La llei també dona les pautes per a la creació de nous col·legis professionals, els quals ho hauran de ser mitjançant una llei del Parlament, tenint-se en compte raons d'interès públic que ho justifiquin.

La llei catalanitza la vida col·legial, aprofita més l'autonomia corporativa i reconeix la realitat preexistent a Catalunya.

Aquesta llei va ser, com a projecte, consultada a totes les organitzacions col·legials existents a Catalunya en un procés llarg d'audiència pública. Moltes de les observacions presentades van ser recollides en el Projecte de llei, que va ser aprovat pel Parlament de Catalunya l'any 1982.

En 20 anys de vigència d'aquesta norma s'han creat una quinzena de nous col·legis professionals, entre els que cal destacar els següents: Bibliotecaris documentalistes, Podòlegs, Educadors socials, Periodistes, Detectius privats, Publicistes... Des de llavors i fins l'any 2005, varen haver diversos intents de reformar, o més aviat de presentar una nova regulació dels col·legis professionals. Un avantprojecte molt avançat va ser presentat a les organitzacions col·legials l'any 2001, però va restar sobre la taula, amb la voluntat d'incorporar alguns canvis importants proposats especialment pels grans col·legis.

La setena legislatura, ja amb el govern tripartit, va ser el moment en què es presentà un Projecte de llei que modificava profundament la realitat social i corporativa, restringia l'autonomia col·legial i demostrava un desconeixement important de la realitat col·legial catalana, traslladant a la norma i a l'opinió pública una certa desconfiança a la funció d'aquestes corporacions.

Davant d'això, CiU va plantejar una esmena a la totalitat del projecte, a més d'un centenar d'esmenes, però no va aconseguir arribar a un text consensuat. Tampoc les veus dels col·legis varen ser escoltades su-

ficientment i el projecte va esdevenir llei amb els vots únics dels partits que donaven suport al govern.

6. Apunt final

Durant la setena legislatura, cap al final, va ser presentat pel Govern un Projecte de Llei del Llibre tercer del Codi Civil, que regula la persona jurídica i on s'establia una nova regulació de les associacions i les fundacions amb la finalitat d'incorporar-lo al Codi Civil de Catalunya.

Aquest projecte pràcticament no va ser consultat amb el sector, i tant les fundacions com les associacions més representatives van ser contràries a la dita regulació. Era un projecte poc madur i fet molt de pressa, ja que la Legislatura va finir abans d'hora, i el President Maragall anunciava poc després eleccions anticipades.

En el debat a la totalitat CiU va votar en contra del projecte, que va restar parat fins a la següent legislatura.

Durant la vuitena legislatura, amb el mateix govern, però diferent responsable en les matèries de Justícia, va ser tramès al Parlament el mateix projecte però amb voluntat d'esmenar-lo, de consultar a fons les parts implicades i de consensuar amb l'oposició i especialment amb CiU el contingut essencial del projecte.

Finalment, el projecte va esdevenir llei amb els vots favorables de CiU, amb el sector implicat conforme amb els canvis operats, i amb consens de la comunitat jurídica. Aquest exemple, que prové d'una proposta nascuda de l'actual Govern de la Generalitat, mostra la necessitat del diàleg i consens amb el sector i amb la resta de forces polítiques, única via per seguir fent evolucionar el model català de justícia, tot respectant la realitat actual del país.